سرمقاله

بن بست ترامپ پیروزی ایران

ادامه از صفحه ۱

... استدلال آنان این است که جنگی که دولت ترامپ با هدف تضعیف ایران و تحمیل اراده خود آغاز کرد، نه‌تنها به اهداف اعلام‌شده نرسید، بلکه به یکی از عوامل مهم شکست حزب حاکم تبدیل شد. به این ترتیب، پیامدهای جنگ از میدان نظامی فراتر رفت و به صحنه سیاست داخلی آمریکا کشیده شد.

دموکرات‌ها در این انتخابات توانستند در هر دو مجلس کنگره، دست بالا را داشته باشند؛ نتیجه‌ای که برای دو سال پایانی ریاست‌جمهوری ترامپ محدودیت‌های سیاسی و پارلمانی تازه‌ای ایجاد می‌کند. البته شاید نتوان همه دلایل شکست جمهوری‌خواهان را به جنگ ایران نسبت داد. نارضایتی از عملکرد دولت و مشکلات اقتصادی نیز در رأی مردم تأثیر داشت؛ اما افزایش قیمت سوخت در پی بسته شدن تنگه هرمز و اختلال در انتقال نفت و فرآورده‌های نفتی، مستقیماً به زندگی روزمره شهروندان آمریکایی متصل شد و هزینه سیاسی جنگ را برای کاخ سفید افزایش داد. اظهارات جی دی وَنس، معاون رئیس‌جمهور آمریکا اهمیت این موضوع را روشن‌تر می‌کند. او پس از انتخابات اعلام کرد: «علت شکست ما جنگ بود.» وَنس گفت بخشی از کسانی که در انتخابات ۲۰۲۴ به ترامپ رأی داده بودند، این بار به دموکرات‌ها روی آورده‌اند. به گفته او، این رأی‌دهندگان چهار خواسته داشتند؛ پایان دادن به جنگ ایران، تمرکز بر هزینه زندگی و تورم، بازگشت به شعار «اول آمریکا» و تغییر رابطه واشنگتن با رژیم صهیونیستی. این سخنان از شکاف در ائتلاف سیاسی ترامپ حکایت دارد؛ شکافی میان طرفداران پرهیز از جنگ‌های خارجی و جریان‌هایی که همچنان بر تقابل و حمایت از تل‌آویو اصرار دارند.

اکنون پرسش اصلی این است که آیا ترامپ پس از این شکست ممکن است بار دیگر به حمله نظامی علیه ایران متوسل شود؟ خبرهای روزهای اخیر نشان می‌دهد این احتمال همچنان مطرح است. روزنامه هیل از بررسی طرح‌های از سرگیری عملیات نظامی علیه ایران خبر داده و آکسیوس نیز به نقل از یک مقام آمریکایی نوشته که ارتش آمریکا هنوز دستورالعمل تازه‌ای از واشنگتن دریافت نکرده است. بنابراین، باید میان آمادگی نظامی و تصمیم سیاسی برای آغاز حمله تفاوت قائل شد.

در همین حال، آموس هوکستاین، دیپلمات پیشین آمریکایی مدعی شده است حمله‌ای که برای این هفته برنامه‌ریزی شده بود و متحدان واشنگتن نیز از زمان آن اطلاع داشتند، در آخرین لحظه به دستور ترامپ به تعویق افتاد. این ادعا هنوز نیازمند تأیید مستقل است، اما در کنار گزارش‌های دیگر، از تردید و اختلاف‌نظر در محافل تصمیم‌گیری آمریکا حکایت دارد. به نظر می‌رسد رسانه‌های برجسته آمریکایی نیز با انتشار گزارش‌های متفاوت و گاه متناقض، تصویری از نوعی «راهبرد تولید ابهام» ارائه می‌کنند. از یک سو سخن از طرح‌های نظامی و آمادگی برای حمله است و از سوی دیگر تأکید می‌شود که هنوز فرمانی صادر نشده و شکست انتخاباتی، تصمیم ترامپ را پیچیده‌تر کرده است. این ابهام می‌تواند بخشی از فشار روانی بر ایران باشد؛ اما همزمان بازتاب‌دهنده تردیدهای واقعی در واشنگتن نیز هست.

ترامپ ممکن است برای جبران ناکامی‌های جنگ و جلوگیری از ثبت آن به‌عنوان شکست در کارنامه خود، بی‌محابا به اقدام نظامی تازه‌ای بیندیشد. تنگه‌تنگه‌یو نیز همچنان خواهان ادامه فشار نظامی بر ایران است. هر چند روابط ترامپ با تنگه‌تنگه‌یو به سردی گرائیده و ترامپ احتمالا درک کرده که تنگه‌تنگه‌یو را در تله این جنگ تافرجام افکنده و لذا اعلام کرده کمک های مالی و نظامی به اسرائیل را متوقف می کند. موضوعی که باعث دهشت سران رژیم صهیونیستی شده است. با این حال، حمله مجدد می‌تواند دور تازه‌ای از جنگ را آغاز کند که دامنه و هزینه‌های آن برای آمریکا قابل پیش‌بینی نیست. ایران در مرحله پیشین درگیری توان پاسخ‌گویی خود را نشان داده و هشدارهای تهران درباره هدف قراردادن پایگاه‌های آمریکا در اروپا در صورت مشارکت در حمله، نشان می‌دهد جغرافیای جنگ ممکن است از منطقه فراتر برود. چنین وضعی امنیت نیروهای آمریکایی و مناسبات واشنگتن با متحدان اروپایی‌اش را نیز تحت تأثیر قرار خواهد داد. در کنار گزینه نظامی، مسیر دیپلماسی نیز فعال است. دیدار سرلشکر محسن رضایی با ولادیمیر پوتین در مسکو و تماس‌های مقام‌های ایرانی با کشورهای منطقه، از جمله قطر، عربستان، ترکیه، امارات، عمان و مصر نشان می‌دهد که تحرکات سیاسی برای جلوگیری از بازگشت جنگ جریان دارد. گزارش‌ها از تلاش قطر برای فراهم کردن زمینه توافق و گفت‌وگوهای ایران و عمان درباره ترتیبات عبور و مرور در تنگه هرمز حکایت دارد. روسیه و چین نیز وارد صحنه شده‌اند و با مخالفت با یک‌جانبه‌گرایی آمریکا و حمایت سیاسی و دیپلماتیک از حل بحران، هزینه‌های بین‌المللی حمله تازه را افزایش می‌دهند.

واکنش بازارهای جهانی نفت و تحولات در بورس آمریکا نیز نشان می‌دهد بحران ایران صرفاً مسئله‌ای امنیتی نیست. توسن قیمت نفت پس از انتخابات و در پی انتشار خبرهای مربوط به احتمال توافق یا ازسرگیری جنگ، گواه آن است که پیامدهای این بحران به اقتصاد جهانی و زندگی روزمره مردم در کشورهای مختلف گره خورده است. در مجموع، جنگی که قرار بود موقعیت واشنگتن را تثبیت و ایران را تضعیف کند، خود به عاملی برای تضعیف موقعیت سیاسی دولت ترامپ تبدیل شده است. با این حال، پیروزی سیاسی ایران به معنای پایان تهدید نظامی نیست. ترامپ اکنون میان سه راه دشوار قرار دارد: ازسرگیری جنگ، ادامه فشار اقتصادی و محاصره، یا پذیرش مذاکره و توافق سیاسی. هیچ‌یک از این گزینه‌ها تضمین کننده پیروزی او نیست.

اهمیت انتخابات اخیر در این است که هزینه جنگ با ایران به درون جامعه و سیاست آمریکا منتقل شده است. اکنون پرسش اصلی این نیست که ترامپ توان آغاز حمله را دارد یا نه، بلکه این است که آیا می‌تواند پیامدهای آن را مهار کند و هزینه سیاسی و اقتصادی یک جنگ تازه را بپذیرد؟

محمدعلی مهتدی
alborz.payam@gmail.com

پیام آشنا گزارش می دهد

نیروی انسانی؛ گره بازنشده آموزش‌وپرورش

اختصاصی پیام آشنا- آموزش‌وپرورش در آغاز سال تحصیلی جاری با دو مسئله روبه‌روست: تأمین نیروی انسانی مدارس و حفظ قدرت معیشتی کارکنان. مدرسه دارای کمبود معلم یا نیروی خدماتی برای ارائه آموزش پایدار با دشواری روبه‌روست و معلمی که درآمدش با هزینه‌های زندگی تناسب ندارد، در معرض فرسودگی شغلی قرار می‌گیرد. بنابراین مسئله اصلی، تناسب میان نیاز مدارس، نیروی موجود و منابع اختصاص یافته است.

جذب متوقف‌شده و فشار بر مدارس

وزیر آموزش‌وپرورش در گزاری آزمون استخدامی و تکمیل فرایند جذب نیرو تا آغاز مهر فراهم نشده است. به گفته علیرضا کاظمی، در سال‌های گذشته سالانه ۲۵ تا ۳۰ هزار نفر از مسیر آزمون استخدامی مانده ۲۸ جذب می‌شدند، اما امسال این مسیر به‌دلیل شرایط جنگی و فراهم‌نشدن مقدمات اجرایی به‌موقع طی نشد. او همچنین از اختصاص نیافتن سهمیه پنج‌هزار نفری سربازمعلمان خبر داد؛ طرفیتی مهم برای مناطق روستایی، عشایری و دوردست. به گفته وزیر، وزارتخانه برای کاهش آثار این وضعیت از سامانه‌دهی منابع انسانی استفاده کرده است.

این توضیحات از فشار بر نظام تأمین معلم حکایت دارد، اما ابعاد مسئله را روشن نمی‌کند. مشخص نیست چند کلاس بدون معلم مانده یا چه تعداد مدرسه با اتفاقه کار، حق‌التدریس و جابه‌جایی نیروها اداره می‌شده‌اند. همچنین آمار تفکیکی کمبود در استان‌ها، مقاطع و رشته‌ها منتشر نشده است. تفاوت نیاز مدارس شهری با نقاط دوردست، ارزیابی سیاست‌های جبرانی را بدون چنین داده‌هایی دشوار می‌کند.

کمبود نیروی مدرسه فقط کمبود معلم نیست

مسئله نیروی انسانی به کلاس درس محدود نمی‌شود. شازده‌م آبان، محمدصالح جوکار، رئیس کمیسیون شوراها و امور داخلی مجلس، از طرح سؤال از وزیر آموزش‌وپرورش درباره نداشتن خدمتگزار در برخی مدارس، پایین بودن حقوق نیروهای خدماتی و تعیین تکلیف نشدن وضعیت استخدامی آنان خبر داد. او همچنین تعهد دولت برای تأمین ۵۰ درصد اعتبار تکمیل مدارس خیرساز را از محورهای سؤال خود اعلام کرد. این پرسش‌ها ابتدا در کمیسیون آموزش و تحقیقات با حضور وزیر بررسی می‌شود و در صورت قانع‌کننده نبودن پاسخ، روند نظارتی مجلس ادامه خواهد یافت.

اداره مدرسه به مجموعه‌ای از نیروها وابسته است؛ از معلم و مدیر تا خدمتگزار و کارکنان پشتیبانی. کمبود نیروی خدماتی می‌تواند وظایف غیرآموزشی را بر دوش مدیران و معلمان بگذارد و بر نظم، بهداشت و ایمنی مدرسه اثر بگذارد. پایین بودن حقوق و بلاتکلیفی استخدامی این کارکنان نیز مسئله‌ای در عدالت شغلی است. سیاست تأمین نیرو باید نیازهای آموزشی و خدماتی را هم‌زمان ببیند.

افزایش حقوق؛ عددی در برابر هزینه زندگی

در حوزه معیشت فرهنگیان نیز اقام اعلام‌شده نیازمند بررسی‌اند. سخنگوی وزارت آموزش‌وپرورش در اردیبهشت امسال گفته بود حقوق فرهنگیان به‌طور متوسط ۲۰ درصد افزایش یافته و با احتساب ۴۴۰۰ امتیاز فوق‌العاده خاص، میانگین افزایش دریافتی به حدود ۳۰ درصد می‌رسد. مبلغ این فوق‌العاده حدود سه میلیون و ۶۰ هزار تومان اعلام شده بود. این مقام تأکید کرده بود دریافتی معلمان به سابقه، رتبه، مدرک و جایگاه شغلی وابسته است و رقم یکسانی برای همه وجود ندارد.

این توضیح نشان می‌دهد تعمیم یک عدد به کل جامعه معلمان دقیق نیست. میانگین افزایش حقوق لزوما وضعیت معلم تازه‌کار، نیروی قراردادی یا فرهنگی بازنشسته را منعکس نمی‌کند. افزایش اسمی حقوق بدون مقایسه با تورم و هزینه‌های مسکن، خوراک، حمل‌ونقل و درمان نیز تصویر کاملی از قدرت خرید نمی‌دهد. گزارش معیشت باید ترکیب دریافتی و هزینه خانوار و تفاوت گروه‌های استخدامی را بررسی کند.

مطالبات باقی‌مانده و آزمون پاسخ‌گویی

مطالبات رتبه‌بندی نیز همچنان در دستور کار است. وزیر آموزش‌وپرورش در مرداد امسال از اختصاص هفت همت اعتبار برای پرداخت مطالبات ناشی از رتبه‌بندی خبر داد، اما گفت این اعتبار به اصلاح رتبه‌بندی یا احکام بازنشستگان اختصاص ندارد. او از پیگیری مطالبات بازنشستگان فرهنگی سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ و بخشی از مطالبات شش‌ماهه سال ۱۴۰۰ نیز سخن گفت. بنابراین اختصاص اعتبار برای یک عنوان را نباید به معنای تسویه همه مطالبات شاغلان و بازنشستگان دانست.

پرسش اصلی این است که منابع اختصاص‌یافته چه میزان از مطالبات را پوشش داده و چه بخشی باقی مانده است. همان‌طور که در موضوع کمبود معلم، تعداد جذب‌شدگان کافی نیست و باید محل خدمت و اثر آن بر کلاس‌ها مشخص شود. اعلام اعتبار با درصد افزایش حقوق بدون گزارش پرداخت نهایی، ارزیابی را ناقص می‌گذارد.

معیار موفقیت، مدرسه برخوردار از نیروی کافی است

برنامه‌ریزی استخدامی باید بر پایه بازنشستگی‌ها رشد جمعیت دانش‌آموزی، پراکندگی جغرافیایی و نیاز رشته‌ای انجام شود. وضعیت نیروهای خدماتی، امنیت شغلی و پرداخت مطالبات نیز باید در برنامه منابع انسانی جای مشخص داشته باشد. راه‌حل پایدار، توازن میان تعداد کارکنان، کیفیت خدمت و منابع مالی است. مجلس باید نتیجه پیگیری‌ها را با زمان‌بندی و شاخص‌های قابل سنجش منتشر کند. وزارت آموزش‌وپرورش نیز با انتشار آمار کمبود نیرو به تفکیک استان، مقطع و نوع شغل، تعداد کلاس‌های دارای کمبود معلم و وضعیت مطالبات پرداخت‌شده، امکان ارزیابی عمومی و شفاف را فراهم کند. معیار موفقیت، مدرسه‌ای است که معلم و نیروی خدماتی کافی دارد و کارکنانش از امنیت شغلی و درآمد متناسب با هزینه‌های زندگی برخوردارند. پاسخ‌گویی درباره این شاخص‌ها شرط تبدیل وعده‌های اداری به بهبود مدرسه است.

در جلسه ستاد تسهیل و رفع موانع تولید البرز تأکید شد

حمایت از واحدهای تولیدی البرز در شرایط فعلی باید تقویت شود

نودوپنجمین و نودوششمین جلسه ستاد تسهیل و رفع موانع تولید استان البرز به ریاست مجتبی بوربور، معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری، در شهرستان ساوجبلاغ برگزار شد و طی آن مشکلات ۱۶ پرونده مربوط به واحدهای تولیدی با هدف رفع موانع و حمایت از استمرار فعالیت بنگاه‌های اقتصادی مورد بررسی قرار گرفت.

به گزارش پیام آشنا، مجتبی بوربور، معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری البرز، در نودوپنجمین و نودوششمین جلسه ستاد تسهیل و رفع موانع تولید استان که در شهرستان ساوجبلاغ برگزار شد، بر ضرورت تقویت حمایت از واحدهای تولیدی و پشتیبانی از فعالان اقتصادی در شرایط دشوار کنونی تأکید کرد.

وی با اشاره به جایگاه تولیدکنندگان در حفظ پایداری اقتصادی کشور اظهار کرد: حمایت از واحدهای تولیدی یکی از اهداف و اولویت‌های دولت است و باید تمام ظرفیت‌های موجود برای رفع موانع فعالیت این واحدها و تسهیل مسیر تولید به کار گرفته شود.

معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری البرز با اشاره به نقش تولیدکنندگان در روزهای جنگ و شرایط خاص کشور افزود: فعالان اقتصادی و تولیدکنندگان در روزهای جنگ، به‌عنوان سنگربانان عرصه اقتصادی، در کنار مردم و دولت ایستادند و با وجود محدودیت‌ها و دشواری‌های متعدد، چرخه تولید و تأمین نیازهای جامعه را حفظ کردند. بوربور ادامه داد: واحدهای تولیدی پیش از این نیز سال‌ها شرایط دشوار تحریم را تحمل کردند و با وجود محدودیت‌های اقتصادی، به فعالیت خود ادامه دادند؛ اما اکنون با تشدید فشارهای ناشی از اقدامات دشمن، عرصه صادرات و واردات نیز با محدودیت‌های بیشتری مواجه شده و شرایط فعالیت برای تولیدکنندگان دشوارتر شده است.

وی با تأکید بر ضرورت بازنگری در سطح حمایت‌ها از بخش تولید تصریح کرد: در چنین شرایطی، ما به‌عنوان نهاد ناظر و تصمیم‌گیرنده باید حمایت و پشتیبانی خود را از واحدهای تولیدی افزایش دهیم و با استفاده از اختیارات و ظرفیت‌های قانونی، برای کاهش مشکلات و جلوگیری از ایجاد وقفه در فعالیت این واحدها اقدام کنیم.

معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری البرز همچنین با اشاره به دستور کار جلسه ستاد تسهیل در ساوجبلاغ گفت: در این نشست، ۱۶ پرونده مربوط به واحدهای تولیدی مطرح شد و مشکلات و موانع پیش‌روی این واحدها با هدف بررسی راهکارهای رفع مشکل و تسهیل روند فعالیت آن‌ها در دستور کار قرار گرفت.

وی خاطرنشان کرد: رسیدگی به مسائل واحدهای تولیدی و پیگیری مشکلات آن‌ها باید با نگاه حمایتی و با هدف حفظ ظرفیت‌های موجود تولید دنبال شود؛ چراکه استمرار فعالیت بنگاه‌های اقتصادی، علاوه بر حفظ اشتغال، در تأمین نیازهای جامعه و پایداری اقتصادی استان نیز نقش مؤثری دارد.

برگزاری جلسات ستاد تسهیل و رفع موانع تولید در شهرستان‌های استان، بستری برای بررسی مستقیم مسائل فعالان اقتصادی و هماهنگی میان دستگاه‌های اجرایی و نهادهای تصمیم‌گیرنده به‌منظور رفع موانع تولید و تقویت فعالیت واحدهای صنعتی و تولیدی به شمار می‌رود.

دادخواست ۱۰۰ خسارت‌دیده جنگ علیه آمریکا و مقامات اسرائیلی به جریان افتاد

۱۰۰ نفر از آسیب‌دیدگان جنگ‌های اخیر با طرح دادخواستی در قوه قضائیه، خواستار جبران خسارات مادی، معنوی و تنبیهی ناشی از اقدامات آمریکا و رژیم صهیونیستی شدند.

به گزارش پیام آشنا، رئیس مرکز وکلا گفت: ۱۰۰ نفر از آسیب‌دیدگان جنگ‌های اخیر، خواهان مطالبه خسارت از آمریکا و اسرائیل هستند.

حسن عبدلیان‌پور، رئیس مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه در جمع خبرنگاران، از برگزاری جلسه رسیدگی به دادخواست جمعی از خسارت‌دیدگان دو جنگ اخیر علیه دولت آمریکا و مقامات رژیم صهیونیستی خبر داد.

عبدلیان‌پور یکشنبه در حاشیه دادگاه رسیدگی به خسارات جنگ ۱۲ روزه و در جمع خبرنگاران اظهار کرد: این دادخواست با موضوع مطالبه خسارات مادی، معنوی و تنبیهی ناشی از اقدامات و جنایات آمریکا و رژیم صهیونیستی تنظیم شده و ۱۰۰ نفر از آسیب‌دیدگان این جنگ‌ها در شمار خواهان‌های آن قرار دارند.

وی با اشاره به مواد یک، چهار و شش قانون صلاحیت دادگستری جمهوری اسلامی ایران، اظهار داشت: طرح این دعوا با تکیه بر ظرفیت‌های قانونی حمایت از اتباع ایرانی و اصل اقدام متقابل صورت گرفته و دولت آمریکا و مقامات آمریکایی و صهیونیستی در جایگاه خوانده قرار دارند.

رئیس مرکز وکلا با بیان اینکه وکالت‌های مردمی از دو مسیر سامانه «تبرد حقوقی» و مراجعه میدانی جمع‌آوری شده است، افزود: روند برگزاری این دادگاه‌ها در جلسات آینده نیز ادامه خواهد داشت و مرکز وکلا به نمایندگی از مردم، پیگیری حقوقی مطالبات آنان را دنبال می‌کند. جزئیات جلسات بعدی نیز در زمان مقتضی اعلام خواهد شد.

عبدلیان‌پور با تأکید بر اینکه شمار خواهان‌ها در حال افزایش است، گفت: مطالبات مطرح‌شده صرفا به خسارات جانی محدود نمی‌شود و جبران زیان‌های مادی، معنوی و تنبیهی نیز در این دادخواست مورد درخواست قرار گرفته است.

وی در تشریح روند ابلاغ به خواندگان پرونده بیان کرد: ابلاغ‌ها به‌صورت واقعی انجام شده و مستندات مربوط به ابلاغ به کاخ سفید، وزارت خزانه‌داری و وزارت جنگ آمریکا، شرکت‌های لاکهید مارتین و ریتون و همچنین کشورهای حوزه خلیج فارس در پرونده ثبت و ضبط شده است. این اقدامات با همکاری نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران و مساعدت وزارت امور خارجه انجام شده است.

رئیس مرکز وکلا در پاسخ به پرسشی درباره چگونگی ابلاغ به مقامات رژیم صهیونیستی با توجه به عدم شناسایی این رژیم از سوی ایران، توضیح داد: مقامات آمریکایی و صهیونیستی در این پرونده طرف دعوا هستند و فرآیند ابلاغ از طریق کشورهایی که در صدور دستور حملات نقش داشته‌اند، پیگیری شده است.

عبدلیان‌پور در ادامه از رسیدگی به پرونده‌های متعدد در این زمینه و صدور آرای قضایی مرتبط خبر داد و اعلام کرد، جلسه بعدی دادگاه در ماه آینده برگزار می‌شود.

وی همچنین درباره آخرین وضعیت پرونده خانواده شهدای حمله به زندان اوین گفت: هنوز رأی این پرونده صادر نشده است و پس از صدور حکم، نتیجه به اطلاع عموم مردم خواهد رسید.